

Dni Messiaena przełożone na wiosnę

Görlitz-Zgorzelec. 15 stycznia to ważna data w historii muzyki. Dokładnie 80 lat temu, 15 stycznia 1941 roku, na obrzeżach Görlitz odbył się jeden z najbardziej wyjątkowych koncertów XX wieku. Francuski kompozytor Olivier Messiaen (1908 – 1992) był więźniem obozu jenieckiego Stalag VIII A w Görlitz (dzisiejszy Zgorzelec). I to właśnie w tym miejscu wraz z trzema innymi muzykami, współtowarzyszami niewoli, po raz pierwszy wykonał swój „Quatuor pour la fin du temps“ (Kwartet na koniec czasu) – jedno z najważniejszych dzieł muzyki XX wieku.

Corocznie, od 2008 roku stowarzyszenie Meetingpoint Music Messiaen dokładnie 15 stycznia organizuje koncert upamiętniający premierę z 1941 roku. Pierwszy koncert odbył się w namiocie, ustawionym w lesie, na śniegu i lodzie. Muzycy Saksońskiej Orkiestry Państwowej z Drezna do dziś wspominają, jak podczas gry z zimna drętwiały im palce, a wiatr szarpał namiotem. Tego wieczoru „Kwartet na koniec czasu“, wykonany w tym miejscu po raz pierwszy od czasu premiery, wysłuchało 400 osób z Polski, Niemiec i Czech. Przez kolejnych siedem lat koncerty nadal odbywały się w namiocie. A potem nastąpiło coś równie spektakularnego. W zaledwie jedenaście miesięcy na terenie byłego obozu jenieckiego Stalag VIII A, przy wsparciu Unii Europejskiej wybudowano nowoczesne i multimedialne miejsce pamięci i spotkań: Europejskie Centrum Pamięć, Edukacja, Kultura – Meetingpoint Music Messiaen. Od momentu otwarcia Centrum 15 stycznia 2015 roku, aż do ostatniej styczniowej edycji Międzynarodowych Dni Messiaena Görlitz-Zgorzelec w 2020 roku, Kwartet Messiaena zawsze wykonywany był w rocznicę jego premiery.

Jednak pandemia koronawirusa w tym roku pokrzyżowała festiwalowe plany. Międzynarodowe Dni Messiaena, których centralny punkt stanowi koncert „Kwartet na koniec czasu“ grany 15 stycznia, nie mogą odbyć się tradycyjnie w tym miesiącu. Program Dni Messiaena pn. „Lęk i nadzieja” jest już dopięty, jednak festiwal musiał zostać przełożony na wiosnę i odbędzie się w dniach 29 kwietnia - 2 maja 2021 roku. Dni Messiaena otworzy przemowa Gesine Schwan, laureatki Nagrody Mostu Europamiasta Görlitz/Zgorzelec i byłej kandydatki na stanowisko prezydenta federalnego Niemiec. Wyjątkowym punktem festiwalu będzie m.in. jazzowa adaptacja Kwartetu Messiaena w wykonaniu legendy jazzowej sceny z Drezna, Güntera Baby Sommera.

Mimo obecnych ograniczeń 80. rocznica premiery Kwartetu w Stalagu VIII A nie przejdzie bez echa w Görlitz i Zgorzelcu. Parafia katolicka Heiliger Wenzel zaprasza 15 stycznia w godzinach 15.00-22.30 do Kościoła św. Krzyża (*Heilig Kreuz Kirche*) przy ul. Struvestraße 19 w Görlitz na nabożeństwo i medytację muzyczną ku pamięci Oliviera Messiaena, jego Kwartetu i 120. tys. jeńców wojennych, którzy od 1939 do 1945 roku przetrzymywani byli w obozie i przymusowo wykorzystywani do pracy w Görlitz.

Z okazji tej okrągłej rocznicy w II połowie stycznia ukaże się magazyn festiwalowy. Publikacja zostanie wydana w dwóch językach, polskim i niemieckim. Znajdą się w niej artykuły dotyczące m.in. okresu niewoli Oliviera Messiaena w obozie jenieckim w Görlitz oraz polsko-niemieckiej pracy na rzecz pamięci, opierającej się na historii Stalagu VIII A. Oprócz tego w magazynie opublikowany zostanie pełny program 5. edycji Międzynarodowych Dni Messiaena Görlitz-Zgorzelec.

Magazyn festiwalowy w wersji polskiej będzie dostępny w II połowie stycznia (dokładny termin podamy już wkrótce) w biurze Meetingpoint Music Messiaen e.V. (Demianiplatz 40, 02826 Görlitz) oraz w innych punktach w Görlitz i Zgorzelcu, o których poinformujemy na naszej stronie internetowej. Na tej samej stronie dostępna będzie także cyfrowa wersja magazynu: www.pl.messiaen-tage.eu

www.meetingpoint-music-messiaen.net

www.pfarrei-goerlitz.de

Samuel Wagner

Kierownik projektu, kierownik rady festiwalu *Międzynarodowe Dni Messiaena Görlitz-Zgorzelec*

Frank Seibel

Prezes stowarzyszenia *Meetingpoint Music Messiaen e.V.*